

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-09

Vår referens

Jonas Törnebladh
Utredningssekreterare
jonas.tornebladh@malmo.se

Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig

GRF-2024-22554

Sammanfattning

Stadskontoret har berett grundskoleförvaltningen möjlighet att inkomma med synpunkter på ett förslag som rör kommuners beredskap inför kris och krig. Föreliggande förslag inbegriper skolverksamheten såsom en samhällsviktig verksamhet med förslag på hur drift ska säkras samt hur skyddet av personal och elever ska gå till. Grundskoleförvaltningen beskriver i tjänsteskrivelsen hur förslagen kan utvecklas i tydlighet genom att bland annat göra åtskillnad mellan äldre och yngre elever eller de elever med särskilda behov.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.
2. Grundskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Beslutsunderlag

- Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)
- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 240117 Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig
- Förslag till yttrande GRN 240129 Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig
- Frågeställningar att beakta vid remissbehandling av SOU 202465

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2025-01-17

Grundskolenämnden 2025-01-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Uppdraget för denna utredning har sin grund i behovet av att se över befintlig lagstiftning som är från 2006. Till grund ligger både det allmänna säkerhetsläget och att knyta an till erfarenheter från sentida kriser såsom skyfall, bränder och nu senast pandemin. Föreliggande förslag inbegriper skolverksamheten såsom en samhällsviktig verksamhet med förslag på hur drift ska säkras samt hur skyddet av personal och elever ska gå till. Ny lagstiftning föreslås träda i kraft 1 januari 2027.

Bedömning

Grundskoleförvaltningen har i bedömningen av utredningens omkring femhundra sidor särskilt tittat på det som behandlar skolverksamheten. Allmänt kan sägas att förslaget skulle vinna på att skilja på skolverksamhet för yngre elever och elever med särskilda behov mot äldre elever. Detta kan spela roll för bedömningen om lokaler ska säkras avseende el och värme, som utredningen ger förslag på i två veckor, då äldre elever i högre grad kan tillgodogöra sig nätbaserad undervisning (förslag i tidigare behandlad promemoria, GRF-2024-20527). Liknande resonemang kan göras för skolmaten, där också en beredskap ska finnas för två veckor enligt utredningen. Ett resonemang kan där föras om äldre elever skulle kunna tillgodoses med lunch på annat sätt än yngre. Utifrån kommunens ansvar för ersättning till fristående skolhuvudman ser grundskoleförvaltningen det som angeläget att villkor och krav för dessa huvudmän utreds vidare i enlighet med vad som framläggs i utredningen och då att även tidigare nämnd promemoria beaktas. Grundskoleförvaltningen vill även framhålla vikten av att finansieringen av förslagen inte belastar skolhuvudmännen ekonomiskt, utan att ytterligare resurser tillförs från staten.

Förslaget att personal omedelbart ska hjälpa elever att komma till skyddsrum eller annat skyddat utrymme vid ett väpnat angrepp, ser grundskoleförvaltningen vara en rimlig utgångspunkt utifrån tillsynsansvaret och även för den personliga säkerheten, att jämföra med att det ska finnas rutiner för andra allvarliga situationer. Dock kräver förslaget en övergripande analys för hur skyddsrummen ska användas och vad som är att betrakta som skyddat utrymme i närheten av respektive skolenhet. Ett skyddsrum som ligger i en skola är inte enkom till för skolans elever och medarbetare utan allmänheten har lika stort tillträde som reglerna ser ut för närvarande. Även här bedöms

äldre elever generellt kunna ta mer eget ansvar än yngre för den egna säkerheten och veta vad som ska göras vid given situation.

Ansvariga

Gustav Svensson Enhetschef

Nedim Buric Ekonomichef

Peter Lindberg Förvaltningschef